

2015EKO URTARRILEKO EFEMERIDEAK

(Ordu guztiak denbora unibertsalean eman dira. Neguko ordutegian, gehitu 1 ordu denbora ofiziala kalkulatzeko)

BEHATZEKO PROPOSAMENAK

- Begi hutsez:

Hilaren 2an, 19:00etan, Perseuseko Algol izar aldakorraren distira minimoa. 3,3tik hurbileko magnitudea izango du. Hilaren 5ean, 8an, 10ean, 13an, 16an, 19an, 22an, 25ean, 28an eta 31n izango dira beste minimoak. Izar aldakor gisa identifikatutako lehen izarretako bat izan zen Algol. Lehena Mira izan zen, Balearen konstelaziokoa.

Hilaren 3an, 3:00etan, Delta Cephei izar aldakorraren distira maximoa; magnitudea 3,5etik 4,4ra aldatzen zaio 5,366 egunean behin. Hilaren 8an, 13an, 19an, 24an eta 29an izango dira beste maximoak.

Hilaren 3an, 14:00etan, Eta Aquilae zefeida-motako izar aldakorraren distira maximoa; magnitudea 3,5etik 4,4ra aldatzen zaio 7,177 egunean behin.

Hilaren 8a eta hurrengo hamabostak une egokiak dira argi zodiakala ikusten saiatzeko mendebalde hego-mendebaldeko horizontean, gauaren hasieran. Aquarius eta Piscis zeharkatuko ditu.

-Teleskopioarekin:

Hilaren 2an, Hilaren 3an, 22:54tik 1:13ra, Europak eta lok beren itzala proiektatuko dute beren planetan, Jupiterren.

Hilaren 3an, 0:15etik 1:58ra, Europa eta Io aldi berean igaroko dira Jupiterren diskoaren aurretik.

Hilaren 4an, 20:21etik 20:25era, Io eta Ganimeses aldi berean igaroko dira Jupiterren diskoaren aurretik.

Hilaren 10ean, 1:15etik 3:05era, lok eta Europak beren itzala proiektatuko dute beren planetan, Jupiterren.

Hilaren 10ean, 2:34tik 3:44ra, Io eta Europa aldi berean igaroko dira Jupiterren diskoaren aurretik.

Hilaren 11n, 20:16tik 21:34ra, lok eta Ganimesesek beren itzala proiektatuko dute beren planetan, Jupiterren.

Hilaren 17an, 3:51tik 4:58ra, lok eta Europak beren itzala proiektatuko dute beren planetan, Jupiterren.

Hilaren 17an, 4:51tik 5:28ra, Io eta Europa aldi berean igaroko dira Jupiterren diskoaren aurretik.

Hilaren 27an, 19:45etik 19:49ra, lok eta Europak beren itzala proiektatuko dute beren planetan, Jupiterren.

ILARGIA URTARRILEAN

01 Gehieneko librazioa longitudean ($l = 5,3^\circ$).

01 17:20an, konjuntzio geozentrikoan Taurusko Pleiadeekin, $7,6^\circ$ -ra.

02 11:37an, konjuntzio geozentrikoan Taurusko Aldebaran izarrarekin, $1,4^\circ$ -ra.

05 04:54an, Ilbetea (Otsoena).

07 Eguzkia sartu eta hiru ordura, konjuntzio geozentrikoan Jupiterrekin, 6° -ra

09 2:00etan, konjuntzio geozentrikoan Leoko Regulus izarrarekin, $4,1^\circ$ -ra.

09 18:08an, apogeotik pasatuko da (Ilargiaren eta Lurraren arteko distantziarik handiena): 405.405 Km. (aurreko perigeoan baino 40.608 gehiago).

12 15:30ean, goranzko nodotik pasatuko da.

13 9:51n, konjuntzio geozentrikoan Virgoko Spica izarrarekin, $3,1^\circ$ -ra.

13 9:48an, Ilbehera.

16 Gutxieneko librazioa longitudean ($l = -7,4^\circ$). Mairan kraterrari behatzeko une egokia.

16 11:32an, konjuntzio geozentrikoan Saturnorekin, $1,9^\circ$ -ra.

20 13:15ean, Ilberria.

21 16:13an, konjuntzio geozentrikoan Merkurioarekin, $2,9^\circ$ -ra.

21 20:03an, perigeotik pasatuko da (Ilargiaren eta Lurraren arteko distantziarik txikiena): 359.656 Km. (aurreko apogeoan baino 45.749 gutxiago). Ilberria eta perigeoa denboran hurbil izateak marea biziak eragin ditzake.

22 1:45ean, konjuntzio geozentrikoan Artizarrarekin, $5,4^\circ$ -ra.

23 2:10ean, konjuntzio geozentrikoan Marterekin, $3,8^\circ$ -ra.

25 10:27an, beheranzko nodotik pasatuko da.

25 11:51n, konjuntzio geozentrikoan Uranorekin, $1,6^\circ$ -ra.

27 4:49an, Ilgora.

28 Gehieneko librazioa longitudean ($l = 6,6^\circ$). Une egokia da Humboldtten itsasoari behatzeko.

28 22:47an, konjuntzio geozentrikoan Taurusko Pleiadeekin, $7,9^\circ$ -ra.

29 17:31n, konjuntzio geozentrikoan Tauruseko Aldebaran izarrarekin, $1,2^\circ$ -ra.

PLANETAK URTARRILEAN (LURRAREN ORBITA-ABIADURA: 107.280 km/h)

Merkurio (arratsalde amaieran ikusi ahal izango da, hilaren 20ra arte); orbita-abiadura: 172.440 km/h

Hilaren 14ra arte mendebalde hego-mendebaldeko horizontetik bereizten joango da. Egun horretan izango du elongazio maximoa Eguzkitik ekialdera; ondoren, jaitsi eta galdu egingo du distira. 20 h eta 21 h bitarteko igoera zuzena. -23 eta -14° bitarteko deklinazioa. Sagittariusen hasiko du hila, ondoren Capricornusera igaroko da, eta Aquariusen amaituko du azkenik. Magnitudea $-1,0$ tik $2,6$,ra jaitziko zaio.

Hilaren 10ean, arratsaldearen amaieran, Artizarren ondoan ikusi ahal izango da.

Artizarra (arratsaldearen amaieran ikusi ahal izango da); orbita-abiadura: 126.000 km/h

Eguzkia baino ordu eta laurden geroago sartuko da hilaren 1ean, eta Eguzkia baino bi ordu geroago hilaren 31n. Oso distiratsu, mendebalde hego-mendebaldeko horizontean. 20 h eta 22 h bitarteko igoera zuzena. -22 eta -12° bitarteko deklinazioa. Sagittariusen hasiko du hila, ondoren Capricornusera igaroko da, eta Aquariusen amaituko du azkenik. $-3,9$ ko magnitudeari eutsiko dio.

Hilaren 10ean, arratsaldearen amaieran, Merkurioren ondoan ikusi ahal izango da.

Marte (gauaren hasieran bakarrik ikusi ahal izango da). Orbita-abiadura: 86.760 km/h

Eguzkia baino 3 ordu eta hogeita bost minutu geroago ezkutatu da hilaren 1ean, mendebalde hego-mendebaldeko horizontean, eta Eguzkia baino ia hiru ordu geroago, hilaren 31n. 22 h eta 23 h bitarteko igoera zuzena. -14 eta -07° bitarteko deklinazioa. Capricornusen hasiko du hila, eta Aquariusera igaroko da hilaren 14an. Haren magnitudeak behera egingo du pixka bat, $-1,4$ tik $-1,5$ era.

Jupiter (gauaren bigarren zatian baino gehiagoan ikusi ahal izango da). Orbita-abiadura: 47.160 km/h

Leoren buruan, Eguzkia sartu eta handik 3 ordu eta hogeita minutu aterako da hilaren 1ean, eta Eguzkia sartu eta ordu-erdi baino lehentxeago, hilaren 31n. Behatzeko baldintza bikainak, otsailaren 6an oposizioan jarri baino lehenago. 9:30 h-ko igoera zuzena. $+15$ eta $+16^\circ$ bitarteko deklinazioa. Hil osoan Leon izango da. $-2,5$ eko magnitudeari eutsiko dio.

Saturno (gauaren amaieran bakarrik ikusi ahal izango da); orbita-abiadura: 34.560 km/h

Eguzkia baino hiru ordu lehenago aterako da hilaren 1ean, eta Eguzkia baino lau ordu eta erdi lehenago 31n, hego-ekialdeko horizontean. 16 h-ko igoera zuzena. -19° -ko deklinazioa. Libran hasiko du hila, eta Scorpiusera igaroko da gero. $0,5$ eko magnitudeari eutsiko dio.

Hilaren 8an, 8:01ean, Titan elongaziorik handiengan planetatik mendebaldera.

Hilaren 16an, 8:59an, Titan elongaziorik handiengan planetatik ekialdera.

Hilaren 24an, 8:22an, Titan elongaziorik handiengan planetatik mendebaldera.

Urano (gauaren hasieran aterako da). Orbita-abiadura: 24.480 km/h

Hilaren 3an, koadraturan egongo da Eguzkitik ekialdera, 90° -ra. Teorian, begi hutsez ikus daiteke. 1 h-ko igoera zuzena. $+04^\circ$ -ko deklinazioa. Hil osoan Piscisen izango da. Magnitudeak behera egingo du pixka bat, $5,8$ tik $5,9$ ra.

Neptuno (gauaren hasieran bakarrik ikusi ahal izango da); orbita-abiadura: 19.440 km/h

Gauaren hasieran, mendebalde hego-mendebaldeko horizontean, hamabost gradura; teleskopio on bat behar da ondo ikusteko. 22 h-ko igoera zuzena. -10° -ko deklinazioa. Hil osoan Aquariusen izango da. Haren magnitudeak behera egingo du pixka bat, $7,9$ tik $8,0$ ra.

URTARRILEKO BESTE EFEMERIDE BATZUK

01 Osteguna. Eguedian, 2.457.024. egun juliotarra hasiko da.

Egunak 9 ordu eta 3 minutuko iraupena du hilaren 1ean, eta 9 ordu eta 53 minutukoa, hilaren 31n.

04 2003 EH 1 asteroideak utzitako hauts-lorratza zeharkatuko du Lurra. Litekeena da asteroide horrek kometa-jarduera eduki izana duela ehunka urte. Ilbetea dela-eta zaila izango da ikustea.

04 6:36an, perihelioa; une horretan egongo da gertuen Lurra Eguzkitik 2015ean. Urtarrilaren 1 eta 5 bitartean izan daiteke, Lurra eta Ilargiak beren barizentroaren inguruan egiten duten mugimenduaren arabera. Periheliorik hurbilenak Ilbeheran izaten dira, eta urrunenak, Ilgoran.

17 C/1931 P1 Ryves kometak utzitako hauts-lorratza zeharkatuko du Lurra. Delta Cáncrias izar iheskorak sortuko dira; urtarrilaren 1etik 24ra izango dira aktibo.

20 6:36an, Eguzkia Capricornius konstelazioan sartuko da itxuraz ($299,87^\circ$).

20 Astrologiaren arabera, Eguzkia Aquariusen sartuko da (300°).